

Kritériá hodnotenia pre získanie certifikátu
v programe Škola bez nenávisťi

Kritériá hodnotenia pre získanie certifikátu v programe Škola bez nenávisti

Cieľom programu Škola bez nenávisti je podporiť základné a stredné školy v prevencii nenávistných prejavov, šikanovania a v rozvíjaní hodnôt tolerance a vzájomného rešpektu v komunikácii. Zapojené školy majú možnosť získať certifikát, ktorým preukazujú splnenie štandardu kvality v ôsmich oblastiach dôležitých pre vytváranie kultúry tolerance na školách, prevenciu šikanovania a nenávistných prejavov v komunikácii.

Oblasť 1: Realizovanie vzdelávania k ľudským právam a prevencie ich porušovania

Oblasť 2: Stratégie prevencie a riešenia šikanovania na škole

Oblasť 3: Stratégie prevencie a riešenia prejavov netolerance na škole

Oblasť 4: Participatívne prístupy na škole

Oblasť 5: Práca s identitou tried a školy

Oblasť 6: Priestor pre podporu a bezpečie v komunikovaní ťažkostí

Oblasť 7: Podpora a rozvoj zamestnancov školy

Oblasť 8: Plánovanie vzdelávania k ľudským právam a prevencie ich porušovania

Kritériá hodnotenia priamo nadväzujú na ciele definované štandardom kvality v uvedených oblastiach, ale aj na vyhodnotenie dotazníkov pre žiakov, rodičov a zamestnancov školy, realizáciu aktivít zameraných na ďalší rozvoj školy v oblasti prevencie šikanovania a nenávistných prejavov. Splnenie kritérií je možné dosiahnuť na základnej, strednej a najvyššej úrovni. Zapojené školy sa tak môžu postupne zamerať na problematické oblasti a postupne rásť.

Ku Kritériám hodnotenia boli v rámci programu Škola bez nenávisti vypracované:

- Hodnotiace nástroje: dotazníky pre žiakov, rodičov a zamestnancov školy, ktoré slúžia na zmapovanie a vyhodnotenie situácie škôl v týchto oblastiach.
- Štandard kvality Škola bez nenávisti: zdefinovanie jednoduchých cieľov vychádzajúc z nasledovných základných princípov: participatívnosť, rovesnícky prístup, zrušenie tabu, nestigmatizovanie, budovanie spoločnej identity, systematické plánovanie a monitoring.

KRITÉRIUM	ZÁKLADNÁ ÚROVEŇ	STREDNÁ ÚROVEŇ	NAJVYŠŠIA ÚROVEŇ
1 Oficiálne prihlásenie sa do programu "Škola bez nenávisti"	Áno	Áno	Áno
2 Škola má vlastného školského psychológa (na rôzne typy úväzku)	Nie	Áno	Áno
3 Na škole je zavedená Žiacka školská rada (Školský/Študentský parlament)	Áno	Áno	Áno Žiaci participatívne pracujú aj na zvyšovaní povedomia o problematike L'P a prevencie ich porušovania.
4 Na škole je vytvorený tím Škola bez nenávisti (dvaja zástupcovia učiteľ'ov, rodičov a žiakov)	Áno	Áno	Áno
5 Dotazník pred navrhovaním akčného plánu vyplnili žiaci (II. stupeň ZŠ a SŠ)	30 - 50% žiakov odpovedalo na dotazník	51 - 75% žiakov odpovedalo na dotazník	Viac ako 76% žiakov odpovedalo na dotazník
6 Dotazník pred navrhovaním akčného plánu vyplnil školský koordinátor prevencie (koordinátor programu "Škola bez nenávisti")	Áno	Áno	Áno
7 Dotazník pred navrhovaním akčného plánu vyplnili pedagogickí zamestnanci školy	20 - 40% učiteľ'ov odpovedalo na dotazník	41 - 60% učiteľ'ov odpovedalo na dotazník	Viac ako 61% učiteľ'ov odpovedalo na dotazník
8 Dotazník pred navrhovaním akčného plánu vyplnil uvedený počet odborníkov z uvedených zamestnancov školy: výchovný poradca, školský psychológ, špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg	1	2	Viac ako 2

KRITÉRIUM	ZÁKLADNÁ ÚROVEŇ	STREDNÁ ÚROVEŇ	NAJVVYŠŠIA ÚROVEŇ
9 Dotazník pred navrhovaním akčného plánu vyplnili riaditeľ a zástupca riaditeľa	Áno	Áno	Áno
10 Dotazník pred navrhovaním akčného plánu vyplnil zamestnanec CPPPpP	Nie	Áno	Áno
11 Dotazník pred navrhovaním akčného plánu vyplnili rodičia žiakov zapojených do vyplňania dotazníka	do 5% rodičov odpovedalo na dotazník	11 – 15% rodičov odpovedalo na dotazník	Viac ako 15% rodičov odpovedalo na dotazník
12 Akčný plán vytvárali a do prípravy boli zapojení rôzni aktéri, ktorých škola uvádza ako spolutvorcov Akčného plánu	<ul style="list-style-type: none"> pedagogickí zamestnanci odborní zamestnanci školy žiaci 	<ul style="list-style-type: none"> pedagogickí zamestnanci odborní zamestnanci školy žiaci Externí pracovníci (CPPPpP, MVO, PZ) 	<ul style="list-style-type: none"> pedagogickí zamestnanci odborní zamestnanci školy žiaci Externí pracovníci (CPPPpP, MVO, PZ) Rodičia
13 Akčný plán realizovali (viedli aktivity, boli zodpovední za splnenie niektorých cieľov)	<ul style="list-style-type: none"> pedagogickí zamestnanci odborní zamestnanci školy 1 externý partner (CPPPpP, MVO, PZ) 	<ul style="list-style-type: none"> pedagogickí zamestnanci odborní zamestnanci školy 2 a viacerí externí partneri (CPPPpP, MVO, PZ, zriaďovateľ) Žiaci - rovesnícky prístup 	<ul style="list-style-type: none"> pedagogickí zamestnanci odborní zamestnanci školy 2 a viac externí partneri (CPPPpP, MVO, PZ, zriaďovateľ, samospráva) Žiaci - rovesnícky prístup Rodičia (zástupcovia Rady školy)
14 Počet tried zapojených do realizácie akčného plánu (zapájať sa môžu všetci žiaci na všetkých stupňoch vzdelávania)	Reálny počet v pilote 30-50% tried	Reálny počet v pilote 50-65% tried	Reálny počet v pilote Viac ako 65% tried

KRITÉRIUM	ZÁKLADNÁ ÚROVEŇ	STREDNÁ ÚROVEŇ	NAJVYŠŠIA ÚROVEŇ
15 Počet aktivít v zapojených triedach	min. 5 vyučovacích hodín	min. 15 vyučovacích hodín	min. 25 vyučovacích
16 Forma aktivít realizovaných v rámci akčného plánu	Bežné vzdelávacie aktivity (prednášky, semináre, kultúrne podujatia a pod.)	Bežné vzdelávacie aktivity + zážitkové aktivity (workshopy, hry, kvízy, moderované diskusie a pod.)	Bežné vzdelávacie aktivity + zážitkové aktivity + rovesnícke učenie
17 Témy aktivít realizovaných v rámci akčného plánu (vzhľadom na ciele preventívnych aktivít).	Ľudské práva a prevencia ich porušovania	Ľudské práva a prevencia ich porušovania (+ 1 z uvedeného podrobnejšie) <ul style="list-style-type: none"> • Šikanovanie • Nenávistné prejavy • Diskriminácia • Predsudky/Stereotypy • Extrémizmus/Radikalizácia • Kritické myslenie 	Ľudské práva a prevencia ich porušovania (+ 2 a viac z uvedeného podrobnejšie) <ul style="list-style-type: none"> • Šikanovanie • Nenávistné prejavy • Diskriminácia • Predsudky/Stereotypy • Extrémizmus/Radikalizácia • Kritické myslenie
18 Propagácia myšlienky programu Škola bez nenávisti v priestoroch školy	Informácie o zapojení školy do programu Škola bez nenávisti	<ul style="list-style-type: none"> • Propagačné materiály programu (logo programu) • Informačné materiály k témam programu Škola bez nenávisti 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyhradený priestor vo verejných priestoroch školy pre informácie o aktivitách v programe Škola bez nenávisti, • Vytvorenie vlastných propagačných prvkov: napr. plagáty, jedinečné logo školy, ďalšie prvky (trička s logom, perá, prívesky, odznaky a pod.)
19 Prihlásenie sa k účasti na programe Škola bez nenávisti (viditeľné informácie na webe školy)	Áno	Áno	Áno

KRITÉRIUM	ZÁKLADNÁ ÚROVEŇ	STREDNÁ ÚROVEŇ	NAJVYŠŠIA ÚROVEŇ
20 Medializácia, šírenie informácií o programe Škola bez nenávisti	Viditeľné informácie na webe školy	Viditeľné informácie na webe školy <ul style="list-style-type: none"> • FB stránka programu (alebo iné sociálne médiá) 	Viditeľné informácie na webe školy <ul style="list-style-type: none"> • FB stránka programu (alebo iné sociálne médiá) • ďalšie typy médií (lokálna/regionálna televízia, zmienka/v časopisoch/novinách, na iných weboch) • žiacke vlogovanie, blogovanie o programe
21 Realizovaná SWOT analýza a je súčasťou akčného plánu	Nie	Nie	Áno
22 Záverečná správa z programu zverejnená na web stránke školy a luventy	Áno	Áno	Áno
23 Vyplnenie záverečného formulára (s povinnou dokumentáciou)	Áno	Áno	Áno
24 Dotazník pred navrhovaním akčného plánu vyplnili žiaci (II. stupeň ZŠ a SŠ)	30 - 50% žiakov odpovedalo na dotazník	51 - 75% žiakov odpovedalo na dotazník	Viac ako 76% žiakov odpovedalo na dotazník
25 Dotazník po realizácii akčného plánu vyplnil školský koordinátor prevencie (programu Školy bez nenávisti)	Áno	Áno	Áno
26 Dotazník po realizácii akčného plánu vyplnili pedagogickí zamestnanci	20 - 40% učiteľ'ov odpovedalo na dotazník	41 - 60% učiteľ'ov odpovedalo na dotazník	Viac ako 61% učiteľ'ov odpovedalo na dotazník
27 Dotazník po realizácii akčného plánu vyplnil uvedený počet odborníkov z uvedených zamestnancov školy: výchovný poradca, školský psychológ, špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg	1	2	2 a viac

KRITÉRIUM	ZÁKLADNÁ ÚROVEŇ	STREDNÁ ÚROVEŇ	NAJVYŠŠIA ÚROVEŇ
28 Dotazník po realizácii akčného plánu vyplnili riaditeľ a zástupca riaditeľa	Áno	Áno	Áno
29 Dotazník po realizácii akčného plánu vyplnil zamestnanec CPPPaP	Nie	Áno	Áno
30 Dotazník po realizácii akčného plánu vyplnili rodičia žiakov zapojených do vyplňania dotazníka	do 5% rodičov odpovedalo na dotazník	11 – 15% rodičov odpovedalo na dotazník	Viac ako 15% rodičov odpovedalo na dotazník
Stratégie prevencie šikanovania a nenávistných prejavov			
31 Na škole existuje diskretný systém nahlasovania incidentov ubližovania	Áno	Áno	Áno
32 Stratégie riešenia šikanovania a nenávistných prejavov sa zameriavajú	Skôr sa zameriavajú na individuálne správanie	Skôr sa zameriavajú na celoskupinové procesy	Skôr sa zameriavajú na celoskupinové procesy
33 Má škola verejne dostupný dokument (školský poriadok/etický kódex), v ktorom jasne stanovuje, čo je šikanovanie?	Áno	Áno	Áno
34 Má škola vypracované interné metodické usmernenie k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov školy? (Existuje usmernenie o opatreniach pri šikanovaní)	Áno	Áno	Áno
35 Je zabezpečené poradenstvo pre žiakov v súvislosti so šikanovaním	Áno	Áno	Áno
36 V rámci predchádzania šikanovania, diskriminácie a prevencie nenávistného správania medzi žiakmi školy:	spolupracuje aspoň s 1 organizáciou	spolupracuje s viac ako 1 organizáciou	spolupracuje s viac ako 1 organizáciou a zapája rodičov a žiakov

KRITÉRIUM	ZÁKLADNÁ ÚROVEŇ	STREDNÁ ÚROVEŇ	NAJVYŠŠIA ÚROVEŇ
37 Vedenie školy vytvára príležitosti na to, aby pedagogický pracovník zvyšoval svoje kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej alebo odbornej činnosti v problematike ľudských práv.	Áno(odpovede 1 a 2)	Áno(odpovede 1 a 2)	Áno(odpovede 1 a 2)
38 Počas programu mali pedagogickí a/alebo odborní zamestnanci možnosť rozvíjať svoje kompetencie v oblasti vzdelávania k ľudským právam a demokratickému občianstvu podľa potrieb profesijného rozvoja, napr. účasť na vzdelávaní pre pedagogických zamestnancov a pracovníkov s mládežou, konzultácie s odborníkmi, workshopy, peer learning semináre na pôde školy, a pod.	Ánomín. 1 vzdelávacia aktivita reagujúca na aktuálne potreby	Ánoviac ako 1 vzdelávacia aktivita reagujúca a aktuálne potreby	Ánoviac ako 3 vzdelávacie aktivity podľa dlhodobého plánu vzdelávania v tejto oblasti
39 Téma šikanovania nie je tabu.	Áno	Áno	Áno
40 V našej škole je aspoň jeden dospelý, ktorému verím, a ak mám problém alebo chcem nahlásiť ubližovanie, môžem sa na neho obrátiť.	Áno	Áno	Áno
41 Žiacka školská rada sa zaoberá aj témami rešpektujúceho správania/ubližovania/šikanovania a diskutuje o spôsoboch ako im predchádzať.	Nie	ÁnoŽSR sa venuje zvyšovaniu povedomia žiakov o kultúre tolerantnosti arešpektu k iným.	ÁnoŽSR je partnerom v diskusii s dospelými v škole a navrhuje zlepšenie komunikácie problémov spojených s nenávisťnými prejavmi a netolerancie.
42 Pri prevencii a riešení nežiadúcich fenoménov sa zameriavame aj na ich prejavy v online prostredí.	Áno	Áno	Áno

KRITÉRIUM	ZÁKLADNÁ ÚROVEŇ	STREDNÁ ÚROVEŇ	NAJVYŠŠIA ÚROVEŇ
43 Existujú jasne definované a všetkým ľahko dostupné (napr.na nástenke) pravidlá používania telefónov a iných mobilných zariadení ako aj sankcie za porušenie týchto pravidiel.	Áno	Áno	Áno
44 Na škole sú všetkým ľahko dostupné kontakty na linky pomoci a organizácie relevantné v prípadoch šikanovania a nenávisťných prejavov (napr.na nástenke).	Áno	Áno	Áno

